

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

CURRICULUM UNIVERSITAR

la unitatea de curs **Bazele antreprenoriatului și educația economică a elevilor mici**

Domeniul general de studiu: 14 Științe ale educației

Domeniul de formare profesională la ciclul I: 142. Educație și formarea profesorilor

Denumirea specialității: 142.03/ 141.09 Pedagogie în învățământul primar și Limba engleză

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență la zi

Elaborat: conf. univ., dr., **Lora Ciobanu**

Aprobat la ședința catedrei de Științe ale educației

Procesul-verbal nr.10 din 15.05.2014

Șef catedră _____ conf. univ., dr., **Lora Ciobanu**

Aprobat la Consiliul Facultății de Științe ale educației, Psihologie și Arte

Procesul-verbal nr. 6 din 21.05.2014

Revizuit: conf. univ., dr., **Lora Ciobanu**

Aprobat la ședința catedrei de Științe ale educației

Procesul-verbal nr.2 din 05.10.2016

Șef catedră _____ conf. univ., dr., **Tatiana Șova**

Aprobat la Consiliul Facultății de Științe ale educației, Psihologie și Arte

Procesul-verbal nr. 1 din 06.10.2016

Decanul facultății _____ conf. univ., dr., **Lora Ciobanu**

ADMINISTRAREA UNITĂȚII DE CURS

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Sem.	Lab.	Lucr. ind.		
S1.07.O.076 Pedagogie în învățământul primar și Limba engleză (învățământ cu frecvență la zi)	4 (anul IV, sem. IV)	120	30	15	15	60	Examen	Română

INFORMAȚII REFERITOARE LA CADRUL DIDACTIC

Numele, prenumele: Ciobanu Lora

Titlul și gradul științific: conferențiar universitar, doctor în științe pedagogice

Studii: Școala Pedagogică din Călărași (1980); Facultatea de Pedagogie și Psihologie (1984); susținerea tezei de doctorat, Institutul de Științe al Educației din Chișinău (1999).

Competențe: organizatorice, digitale, manageriale

Informații de contact: birou 623, blocul de studii nr. 6

Orele de consultații: în fiecare zi de joi la orele 14.10-16.00

INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Cursul **Bazele antreprenoriatului și educația economică a elevilor mici** este o disciplină de specialitate care se înscrie în condițiile actuale ale vieții și în contextul „noilor educații” promovate de experții UNESCO pentru a fi introduse în Curriculum universitar și pre-universitar de toate nivelurile.

În al doilea rând, cursul acordă o atenție deosebită metodelor democratice de predare-învățare - evaluare a noilor conținuturi educaționale care sunt infuzionate în conținuturile deja existente.

Bazele teoretice ale cursului sânt considerate recomandările și rezoluțiile UNESCO, de asemenea și multe studii comparative în domeniu care se reduc la descifrarea problematicii vis-a-vis de educația economică în lume și Republica Moldova: Direcțiile principale de implementare a noilor educații (Carta Terrei, Rio de Janeiro, iunie, 2000); conținuturile orientative la educația economică pentru copiii de 7-12 ani propuse de A. Amend, L. Ciobanu, M. Lupu etc.

PRECONDIȚII

- Studenții trebuie **să știe:**
 - structura *Curriculumul-ui școlar* precum și faptul că Curriculum, în ansamblu este flexibil, deschis pentru noi conținuturi formative;
 - particularitățile specifice ale procesului de predare – învățare - evaluare din școala primară.

- metode general-pedagogice care pot fi utilizate în cadrul procesului pedagogic de predare-învățare – evaluare;
- tipuri și forme de învățământ tradițional și alternativ și principiile fundamentale ale lui;
- că interdependența dintre educație și dezvoltare a devenit tot mai evidentă.
 - **Să analizeze:**
 - specificul învățământului în școala națională;
 - direcțiile strategice de activitate ale școlii naționale în republică.
 - **Să proiecteze:**
 - conținuturile curriculare.
 - **Să aplice la practica pedagogică:**
 - diverse forme instituționale și extracurriculare de organizare a elevilor.

COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

- **Competențe cognitive:**
- aprofundarea cunoștințelor care țin de fondul epistemologic al disciplinei;
- cunoașterea programului *Junior Achievement*
 - **Competențe instrumental-aplicative:**
 - selectarea metodelor și formelor *specifice* de predare - învățare-evaluare a conținuturilor economice și implementarea lor pe parcursul lecțiilor opționale cu scopul realizării plenare a subcompetențelor curriculare;
 - elaborarea curriculumului opțional pentru clasa a IV-a la obiectul „Educația antreprenorială”;
 - proiectarea și organizarea diverselor forme ale lucrului în afară de clasă la obiectul opțional „Educația antreprenorială”: excursii la unitățile economice din localitate, la locul de muncă al părinților, la întreprinderile mici etc.;
 - **Competențe atitudinale**
 - adoptarea unei atitudini receptive față de necesitățile economice ale elevului;
 - stimularea comportamentelor de relaționare constructivă cu diverși actori educaționali și de implicare activă în viața economică a societății.

FINALITĂȚILE CURSULUI

- Să știe caracteristicile problematicii educaționale contemporane și faptul că nepregătirea tinerilor pentru gospodărirea familie este o consecință a deficitului de educație economică;
- Să conștientizeze necesitatea deschiderii școlii spre „noile educații”;
- Să analizeze premisele care au dus la constituirea educației economice și antreprenoriale;
- Să cunoască obiectivele (subcompetențele) educației economice și pentru antreprenoriat care pot fi infuzionate în obiectele școlare și cele care pot fi proiectate în cadrul cursului opțional „Educația pentru antreprenoriat”;
- Să selecteze conținuturi economice pentru integrarea lor în conținuturile curriculare;
- Să valorifice conținuturile economice prin diferite modalități: demersul disciplinar, demersul modular, sinteze periodice, ore extracurriculare.

CONȚINUTURI

Conținutul tematic	Nr. de ore
<i>Tema nr. 1</i> <i>Educați și provocările lumii contemporane</i> <i>Planul:</i> 1) De la problemele de anvergură mondială la „problematica lumii contemporane” 2) Caracteristicile problematicii educaționale a lumii contemporane 3) Deschiderea școlii spre problematica educațională a lumii contemporane	2
<i>Tema nr. 2</i> <i>Educația economică – un conținut de introdus în școală</i> <i>Planul:</i> 1) Premisele educației economice 2) Educația economică – un conținut de introdus în școala primară 3) Cultura economică ca produs al educației economice	4
<i>Tema nr. 3</i> <i>Dinamica gândirii pedagogice în domeniul educației economice a copiilor</i> <i>Planul:</i> 1) Scurt istoric al evoluției științei economice în Occident 2) Evoluția științei economice în spațiul românesc 3) Scurt istoric al evoluției științei economice în țările post-totalitare	4
<i>Tema nr. 4</i> <i>Repere conceptuale ale abordării educației economice</i> <i>Planul:</i> 1) Educația economică – parte componentă a problematicii educaționale a lumii contemporane 2) Fundamentele psihologice ale educației economice 3) Fundamentele pedagogice ale educației economice	4
<i>Tema nr. 5</i> <i>Specificul pedagogic al educației economice în clasele primare</i> <i>Planul:</i> 1) Concepte și repere teoretice privind locul „Educației economice și pentru antreprenariat” în procesul educațional din școala primară 2) Obiectivele educației economice în școala primară 3) Competențele economice în configurația obiectivelor 4) Bazele metodologice ale „Educației economice și pentru antreprenariat” în școala primară 5) Integrarea conținuturilor economice în conținuturile curriculare 6) Aspecte metodologice de realizare a educației economice în școala primară: <ul style="list-style-type: none"> • aplicarea programului Junior Achievement • colectarea materiei prime, confecționarea bunurilor (ikebane, jucării, ilustrate, rechizite de birou etc.); • confecționarea obiectelor din materiale reciclabile; • organizarea serbărilor; • amenajarea și păstrarea materialelor pentru experiențe etc., • exersarea noțiunilor economice în cadrul jocurilor de rol de tipul: „Micii întreprinzători”; „Micii economiști” etc.; • discuții pe teme economice; • exerciții cu conținut economic; • situații de problemă în formă de mistere economice; 	6

<ul style="list-style-type: none"> • elaborarea anunțurilor publicitare; • efectuarea excursiilor la unitățile economice din localitate; • organizarea lecțiilor complexe cu implicații economice; • organizarea și dirijarea muncii în Ungheșul Viu și Ungheșul de studiere a Ținutului Natal, ținând cont de cerințele educației economice. 	
<p style="text-align: center;"><i>Tema nr. 6</i> Elaborarea curriculumului pentru cursul opțional „Educația economică și pentru antreprenariat” Planul:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Componentele curriculare 2) Formularea obiectivelor (subcompetențelor) 3) Selectarea conținuturilor. Racordarea la subcompetențe 4) Evaluare 	4
<p style="text-align: center;"><i>Tema nr. 7</i> Specificul formării elementelor culturii economice în programul „Step by Step” Planul:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Predarea tematică (în programul Pas cu Pas) – o modalitate de valorificare a conținuturilor economice în școală 2) Model orientat spre formarea culturii economice elementare în Programul educațional „Pas cu pas” 	4
<p style="text-align: center;"><i>Tema nr. 8</i> Lecție de totalizare</p>	2
Total ore prelegeri:	30
Ore de seminare:	
<p style="text-align: center;"><i>Tema nr. 1</i> Curriculum și sistemul de obiective la EEA Planul:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Curriculum opțional la EEA în clasele primare 2) Sistemul de obiective la EEA în clasele primare 3) Modalități de selectare a conținuturilor în concordanță cu (subcompetențele)obiectivele curriculare 	2
<p style="text-align: center;"><i>Tema nr. 2</i> Modalități și acțiuni de diagnosticare ale culturii economice elementare în școala primară Planul:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Sintetizarea analitică a acțiunilor educaționale ale cadrelor didactice în formarea culturii economice la elevi 2) Modalități de determinare a nivelului de cunoștințe economice elementare la elevii claselor I-II, III-IV 3) Tehnici de evaluare a nivelului de dezvoltare a practicismlui economic 	2
<p style="text-align: center;"><i>Tema nr. 3</i> Acțiunile educaționale ale pedagogilor în formarea culturii economice la copii Planul:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Conținutul cunoștințelor și capacităților necesare cadrelor didactice pentru realizare cu succes a educației EEA 2) Analiza curriculumului opțional la EEA 	2

<i>Tema nr. 4</i> <i>Nivelul culturii pedagogice al părinților (studiu practic)</i> <i>Planul:</i>	2
<ol style="list-style-type: none"> 1) Aprecierea atitudinii părinților față de problema dată 2) Stabilirea nivelului de cunoștințe psiho-pedagogice și economice referitoare la educația economică a copiilor 3) Stabilirea nivelului de orientare a intereselor și tendințelor economice ale părinților 4) Depistarea erorilor tipice comise de către părinți în procesul EEA a copiilor 5) Cercetarea cauzelor, condițiilor apariției greșelilor respective 	
<i>Tema nr. 5</i> <i>Implicarea părinților în realizarea educației economice</i> <i>Planul:</i>	3
<ol style="list-style-type: none"> 1) Obiectivele lucrului cu părinții în vederea pregătirii pentru realizarea educației economice în familie 2) Unitatea cerințelor școlii în educația economică – o cale de succes 3) Modalități individuale de pregătire a părinților pentru realizarea EEA: consultații, discuții 4) Modalități colective de pregătire a părinților pentru realizarea EEA: mese rotunde, conferințe, adunări de părinți 	
<i>Tema nr. 6</i> <i>Metodologia educației economice în clasele primare</i> <i>Planul:</i>	4
<ol style="list-style-type: none"> 1) Aplicarea programului Junior Achievement 2) Colectarea materiei prime, confecționarea bunurilor (ikebane, jucării, ilustrate, rechizite de birou etc.) 3) Organizarea serbărilor 4) Amenajarea și păstrarea materialelor pentru experiențe etc. 5) Exersarea noțiunilor economice în cadrul jocurilor de rol de tipul: „Micii întreprinzători”; „Micii economiști” etc. 6) Discuții pe teme economice 7) Exerciții cu conținut economic; situații de problemă în formă de mistere economice; 8) Elaborarea anunțurilor publicitare 9) Efectuarea excursiilor la unitățile economice din localitate 10) Organizarea lecțiilor complexe cu implicații economice 11) Organizarea și dirijarea muncii în Ungherașul Viu și Ungherașul de studiere a Ținutului Natal, ținând cont de cerințele educației economice. 	
Total ore seminare:	15

Ore de laborator:	
<i>Tema nr. 1</i> Sarcina: Confecționarea materialelor suport necesare pentru orele opționale de EEA	2
<i>Tema nr. 2</i> Sarcina: Elaborarea dicționarului de termeni economici	2
<i>Tema nr. 3</i> Sarcina: Confecționarea materialelor pentru jocurile cu conținut economic	4
<i>Tema nr. 4</i> Sarcina: Elaborarea cărțuliei „Micul economist” / „În lumea magică a economiei”	4
<i>Tema nr. 5</i> Sarcina: Elaborarea curriculumul-ui opțional la obiectul EEA	3
Total ore laborator:	15

CHESTIONAR

1. Caracterizați problematica educațională a lumii contemporane
2. Evidențiați aparatul conceptual al cursului.
3. Treceți în revistă evoluția științei economice în spațiul românesc.
4. Descrieți contribuția lui A. Makarenko în fundamentarea educației economice în spațiul sovietic.
5. Caracterizați fundamentele pedagogice ale educației economice.
6. Analizați în aspect corelațional competențele economice în configurația obiectivelor
7. Caracterizați programul Junior Achievement. Cum poate fi aplicat în școala primară?
8. Analizați curriculumul la cursul opțional EEA pentru clasa a IV-a elaborat de dvs.
9. Analizați cărțulia „Economia pentru cei mici” elaborată de dvs.
10. Evidențiați elementele specifice ale formării elementelor culturii economice în programul „Step by Step”.
11. Faceți o sinteză analitică a acțiunilor educaționale ale cadrelor didactice în formarea culturii economice și pentru antreprenoriat la elevi.
12. Descrieți modalități individuale de pregătire a părinților pentru realizarea EEA.
13. Descrieți modalități colective de pregătire a părinților pentru realizarea EEA.
14. Analizați nivelul de formare al culturii economice proprii (conform indicatorilor de evaluare a nivelului culturii economice al părinților).
15. Analizați nivelul de pregătire profesională propriu vis-a-vis de implementarea EEA în școala primară după următorul algoritm:
 - infuzionarea disciplinară a conținuturilor,
 - predarea cursului opțional EEA,
 - organizarea activităților extracurriculare,
 - parteneriatul cu părinții în problemă.

BIBLIOGRAFIE

• Obligatorie:

1. Curriculum școlar pentru clasele 1-4. Ch.: Prut Int., 2010.
2. Ciobanu L. Probleme și perspective în educația economică a copiilor. – Bălți, 2000. – 40 p., 2,5 c.a.
3. Ciobanu L. Evoluția educației economice în lume / Lora Ciobanu, Lia Ciobanu // Experiența de cercetare - componentă indispensabilă a formării de specialitate: Materialele Conferinței Științifice Internaționale / USB. – Bălți, 2006, - p. 9-15, 0,44 c.a.
4. Ciobanu L. Aspecte didactice ale pregătirii studenților facultăților pedagogice pentru implementarea „noilor educații” în școala primară // Abordarea prin competențe a formării universitare: Materialele Conferinței Științifice internaționale consacrată aniversării a 65-a de la fondarea Universității „Alec Russo” din Bălți. – Bălți, 2011, p. 132-136.
5. Ciobanu L. Modalități de valorificare a unității tematice “Economica” în clasele primare (Programul Educațional Pas cu Pas) // Didactica Pro..., nr. 2. - 2011- 37-39p, 0,25 c.a.
6. Ciobanu L. Pedagogizarea părinților copiilor care opun rezistență la satisfacerea judicioasă a necesităților materiale. În: Materialele Conferinței științifico-practice din 01 noiembrie 2012 „Rezistența educației: delimitări conceptuale și sugestii practice”. Resp. ed. L.ZORILLO, V.RUSOV, L.CIOBANU, Bălți: Presa Bălțeană, 2012, p. 39-45, ISBN 978-9975-50-093-7., CZU 37.015.3(082)=135.1=161.1
7. Ciobanu L., Șova T. Specificul formării elementelor culturii economice elevilor care opun rezistență educației. În: Materialele Simpozionului Științific Internațional Cultura profesională a cadrelor didactice. Exigențe actuale. 16-17 mai 2013. Resp. ed.

- M.COJOCARU-BOROZAN. Ch.: Tipogr. UPS „I.Creangă”, 2013. ISBN 978-9975-46-149-8. CZU 37.091(082)=00, C94. p. 313-318.
8. Ciobanu L. Impactul educației economice asupra corectării comportamentului economic în familie. În: Rezistența la educație: soluții și perspective. Materialele conferinței științifice internaționale. Bălți: Tipografia din Bălți, 2014. p. 8-14. ISBN 978-9975-132-15-2.
 9. Granaci L. Educația și problematica lumii contemporane / Probleme ale științelor socio-umane și modernizării învățământului, Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2004
 10. Vlas V. Să educăm gospodari grijulii, Educație, București: Ed. Didactică și Pedagogică, 1996
 11. Văideanu G. UNESCO-50, București, 1996
 12. Володина М. Б. Формирование экономических представлений у младших школьников// Молодой ученый, 2014. №6, с. 684-685.

• **Opțională:**

1. Ciobanu L. Sintetizarea analitică a nivelului de pregătire a pedagogilor în domeniul formării culturii economice elementare la copii // Calitatea formării specialiștilor în învățământul superior: strategii, forme, metode: Materialele Conferinței Științifice Internaționale consacrate aniversării a 60-a de la fundarea Univ. de Stat „Alec Russo”, 5-7 oct. 2005. – Bălți, 2005. - Vol. 2. - p. 121-123, 0,19 c.a.
2. Ciobanu L. Modalități de formare a elementelor culturii economice prin intermediul jocului didactic: (în baza materialelor experimentale) // Calitatea învățământului superior - concepte și strategii în pregătirea cadrelor didactice: Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 12-13 oct. 2006 / Univ. de Stat din Tiraspol. – Chișinău, 2006. - p. 140-142, 0,19 c.a.
3. Ciobanu L. Educația economică a copiilor - un capriciu sau o necesitate stringentă a timpului // Investigații pedagogice și psihologice: Culeg. de art. șt. ale tinerilor savanți. - Chișinău, 1998. - p. 45-48, 0,25 c.a.
4. Ciobanu L. Evaluarea potențialului educațional al părinților în pregătirea economico-practică a copiilor /Lora Ciobanu, Stela Cemortan // Investigații pedagogice și psihologice: Culeg. de art. șt. ale tinerilor savanți. - Chișinău, 1999. - p. 53-59, 0,44 c.a.
5. Ciobanu L. Tehnologii moderne în educația economică a copiilor // Perspective și tendințe moderne în educația și instruirea copiilor din grupele pregătitoare (5-7 ani). - Chișinău, 2000. - p. 88-91, 0,25 c.a.
6. Ciobanu L. Specificul formării elementelor culturii economice elevilor claselor primare în cadrul lecțiilor de matematică. În: Perspective și tendințe actuale de dezvoltare a învățământului preșcolar și primar. Materialele Conferinței Științifice Internaționale. Bălți: Tipografia din Bălți, 2014, p. 25-34. ISBN 978-9975-132-13-8.
7. Cioclea M., Daghi I., Modelul pedagogului / Tehnologii educaționale moderne, coord. Mîndîcanu V., Chișinău, 1994
8. Irimia N. Cultura economică – un obstacol în tranziția la noua economie // Tribuna economică. București, 1995. –Nr. 32. – p.55-56.
9. Коршун А. Г. Актуальность экономического воспитания подростков в условиях современной системы образования. 2013. ББК: Ч420.05; УДК: 37.035.3.
10. Попов В. Экономическое воспитание школьников. // Образование. 2008. №1, с.84-89. 11. с.221-228 .
12. Юсупова С. Г. Теоретические основы экономического воспитания младших школьников во внеурочной деятельности // Фундаментальные исследования. 2014. № 1, с. 143-146.

EVALUAREA

- **Examen** în baza chestionarului care reflectă conținutul disciplinei (chestionarul se anexează) și a mediilor obținute la seminare după formula: **0,6** (nota medie la seminare) + **0,4** (nota la examen) = **nota obținută în borderou**.